

Zittingsdocument

B9-0326/2023

5.7.2023

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de situatie in Libanon
(2023/2742(RSP))

Michael Gahler, Andrey Kovatchev, Tom Vandenkendelaere, Rasa Juknevičienė, David McAllister, Željana Zovko, György Hölvényi, Antonio López-Istúriz White, François-Xavier Bellamy
namens de PPE-Fractie

**Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Libanon
(2023/2742(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Libanon, met name de resolutie van 16 september 2021 over de situatie in Libanon¹,
 - gezien eerdere resoluties van de VN-Veiligheidsraad, met name de resoluties 1559(2004), 1701(2006), 2539(2020), 2591(2021) en 2650(2022),
 - gezien de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Libanon, anderzijds²,
 - gezien Besluit 2007/860/EG van de Raad van 10 december 2007 tot toekenning van communautaire macrofinanciële bijstand aan Libanon³,
 - gezien het eindverslag van de verkiezingswaarnemingsmissie van de Europese Unie in Libanon van 2022,
 - gezien de verbintenissen die werden aangegaan in het kader van de partnerschapsprioriteiten EU-Libanon in november 2016, de CEDRE-conferentie (Conférence économique pour le développement, par les réformes et avec les entreprises) van 6 april 2018, het Libanese hervormings-, herstel- en wederopbouw kader (3RF) in december 2020 en de bijeenkomsten van de Internationale Steungroep voor Libanon op 11 december 2019, 23 september 2020 en 19 mei 2021,
 - gezien de verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) van 1 november 2022 over de politieke situatie in Libanon,
 - gezien de verklaring van de delegatie van de Europese Unie in Libanon van 13 november 2022 over de huidige situatie in Libanon,
 - gezien de verklaring van de speciale coördinator van de VN voor Libanon van 3 april 2023 over de gemeenteraadsverkiezingen in Libanon,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de situatie in Libanon momenteel vanwege de politieke, de economische, de sociale, de financiële en de gezondheidscrisis en de institutionele

¹ PB C 117 van 11.3.2022, blz. 143.

² PB L 143 van 30.5.2006, blz. 2.

³ PB L 337 van 21.12.2007, blz. 111.

impasse buitengewoon verontrustend en uiterst zorgwekkend is; overwegende dat de elektriciteits-, gas- en waterprijzen in juni 2022 vanwege de inflatie een stijging van 600 % vertoonden;

- B. overwegende dat Libanon een nauwe en belangrijke partner van de Europese Unie is; overwegende dat dit partnerschap gebaseerd is op gemeenschappelijke belangen, reeds lang bestaande historische en culturele banden, een regelmatige politieke en sociale dialoog en contacten tussen mensen op alle niveaus; overwegende dat Libanon actieve politieke partijen heeft en een actief maatschappelijk middenveld met talrijke activisten, gemeenschapsleiders, academici, kunstenaars en jongerenorganisaties die zich organiseren en oproepen tot dringende hervormingen;
- C. overwegende dat er op 15 mei 2022 parlementsverkiezingen plaatsvonden in Libanon, waarbij Hezbollah en aan Hezbollah gelieerde partijen hun meerderheid in het parlement verloren en Najib Mikati wederom door een meerderheid van de Hezbollah-bondgenoten en een aantal onafhankelijke partijen werd aangewezen om een nieuwe regering te vormen, maar dat hij hier niet in slaagde vanwege een politieke blokkade; overwegende dat deze situatie voortduurde totdat president Michel Aoun opstapte, waarna de overgangsregering van Mikati de leiding kreeg over het land;
- D. overwegende dat Hezbollah, de Amal-beweging en hun bondgenoten hun toevlucht hebben genomen tot ongrondwettelijke tactieken zoals “quorumsabotage” om de verkiezing van de oppositiekandidaat te blokkeren; overwegende dat Nabih Berri, de voorzitter van het Libanese parlement, weigert een openbare verkiezingszitting te houden om een president te kiezen, hetgeen in strijd is met de bepalingen van de Libanese grondwet; overwegende dat de presidentsverkiezingen hierdoor al 10 maanden geblokkeerd worden, in een tijd waarin het dringend noodzakelijk is dat een president de nodige hervormingen doorvoert, voorkomt dat het land volledige ineensloot en werkt aan de wederopbouw van overheidsinstellingen en het democratisch stelsel; overwegende dat Besluit (GBVB) 2021/1277 van de Raad van 30 juli 2021 voorziet in de mogelijkheid om sancties op te leggen aan personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het ondermijnen van de democratie of de rechtsstaat in Libanon;
- E. overwegende dat er in Libanon op 31 mei 2023 gemeenteraadsverkiezingen gehouden zouden worden; overwegende dat deze verkiezingen, die voor vorig jaar gepland stonden, uitgesteld werden omdat ze samenvielen met de parlementsverkiezingen in het land; overwegende dat Bassam Mawlawi, interim-minister van Binnenlandse Zaken van Libanon, gezegd heeft dat het land klaar is om gemeenteraadsverkiezingen te houden; overwegende dat de speciale coördinator van de VN voor Libanon deze verkiezingen volledig steunt en van mening is dat het houden ervan belangrijk is om ervoor te zorgen dat de grondwettelijke termijnen en democratische beginselen van Libanon worden nageleefd, nu het land geen president heeft en de institutionele structuur grotendeels verlamd is; overwegende dat het Libanese parlement (met de stemmen van Hezbollah, de Amal-beweging, de Vrije Patriottische Beweging en gelieerde fracties) heeft besloten de gemeenteraadsverkiezingen met maximaal één jaar uit te stellen tot 31 mei 2024 vanwege financieringstekorten; overwegende dat het uitstel van deze verkiezingen ertoe kan leiden dat de huidige situatie van verlamming van de institutionele structuren verder verslechtert en het vertrouwen van het Libanese volk in de democratie verder afneemt;

- F. overwegende dat het onderzoek naar de oorzaken van de explosie in de haven van Beiroet, die plaatsvond op 4 augustus 2020, drie jaar nadien nog steeds niet is afgerond, en dat dit grotendeels komt door machtsmisbruik door Hezbollah en haar bondgenoten, die het binnenlands onderzoek belemmeren; overwegende er op 4 augustus 2021 een grote demonstratie plaatsvond in Beiroet, waarbij de demonstranten eisten dat de personen die verantwoordelijk zijn voor de explosie vervolgd worden; overwegende dat er op 14 oktober 2021 ook een grootschalige demonstratie plaatsvond die georganiseerd werd door Hezbollah en de Amal-beweging en gericht was tegen de hoofdonderzoeksrechter Bitar, en dat deze demonstratie uitmondde in een georganiseerde aanval door Hezbollah en de Amal-beweging op de wijk Ain El Remmeneh en de partij Libanese Strijdkrachten, die het onderzoek naar de explosie in de haven van Beiroet steunt;
- G. overwegende dat Human Rights Watch, Amnesty International, Legal Action Worldwide, Legal Agenda en de International Commission of Jurists hebben vastgesteld dat het binnenlandse onderzoek gekenmerkt wordt door diverse procedurele en systemische tekortkomingen, zoals overduidelijke politieke inmenging, immuniteit voor hoge politieke functionarissen en niet-eerbiediging van het recht op een eerlijk proces en de normen inzake een eerlijke rechtsgang, ten gevolge waarvan het onmogelijk zal zijn om op geloofwaardige wijze gerechtigheid te waarborgen; overwegende dat het in het licht hiervan nog dringender is dat er een door de VN-Mensenrechtenraad goedgekeurde internationale onderzoeksmissie wordt ingesteld; overwegende dat de VN-Mensenrechtenraad een resolutie zou moeten aannemen waarbij een onafhankelijke en onpartijdige onderzoeksmissie wordt ingesteld, die wordt uitgezonden om de feiten en omstandigheden in verband met de explosie in Beiroet te onderzoeken, de oorzaken ervan vast te stellen, en te bepalen welke overheidsactoren en personen hieraan schuldig zijn, om ervoor te zorgen dat de slachtoffers gerechtigheid en een schadevergoeding krijgen; overwegende dat meer dan 162 Libanese en internationale rechtenorganisaties en overlevenden en familieleden van slachtoffers er bij de leden van de VN-Mensenrechtenraad op hebben aangedrongen een dergelijke resolutie in te dienen;
- H. overwegende dat er sinds 22 september 2021 21 rechtszaken zijn aangespannen tegen rechter Tarek Bitar, de hoofdonderzoeksrechter die belast is met het onderzoek naar de explosie, en ander rechters die zaken onderzoeken, met name in verband met betrokkenheid van politici van Hezbollah en aan Hezbollah gelieerde actoren; overwegende dat het binnenlandse onderzoek naar de explosie van 23 december 2021 tot januari 2023 heeft stilgelegen, nadat twee van de in deze zaak aangeklaagde politici nog een klacht tegen rechter Bitar hadden ingediend, alsook tegen de Rechterlijke Raad, de hoogste rechtbank van Libanon, die hun eerdere verzoek tot ontslag van rechter Bitar had onderzocht en afgewezen; overwegende dat de algemene vergadering van het Libanese Hof van Cassatie, die nu bevoegd is, geen uitspraak kan doen in deze zaken, omdat er momenteel geen quorum is, omdat een van de rechters van dit hof eind 2021 met pensioen is gegaan en de zaak pas kan worden hervat als nieuwe rechterlijke benoemingen hebben plaatsgevonden; overwegende dat de interim-minister van Financiën Youssef Khalil heeft geweigerd het besluit tot rechterlijke benoeming te ondertekenen, ten gevolge waarvan rechter Bitar zich genoodzaakt zag het onderzoek opnieuw stop te zetten;
- I. overwegende dat de aanwezigheid van meer dan anderhalf miljoen Syriërs in Libanon

een zware wissel trekt op de Libanese economie en in hoge mate heeft bijgedragen aan de multidimensionale crisis; overwegende dat de aanwezigheid van deze Syriërs een reëel gevaar vormt voor de demografische situatie in Libanon en een bedreiging vormt voor het kwetsbare bevolkingsevenwicht in Libanon;

- J. overwegende dat Israël en Libanon op 11 oktober 2022 een historische doorbraak hebben bereikt, in die zin dat er een akkoord werd gesloten over de vastlegging van een permanente zee-grens tussen deze twee landen, hetgeen niet alleen zal bijdragen tot de stabiliteit en welvaart van deze twee buurlanden, maar ook tot die van de rest van de regio;
1. is van mening dat de huidige situatie in Libanon wordt veroorzaakt door slechts een handjevol politici op allerlei niveaus; dringt er bij de Libanese machthebbers op aan om hun deel van de verantwoordelijkheid voor de huidige situatie in het land op zich te nemen en zich ervoor in te zetten dat er zo snel mogelijk een president wordt gekozen, zodat begonnen kan worden met de aanpak van de politieke, de economische, de sociale, de financiële en de gezondheids-crisis en de institutionele impasse;
 2. betreurt dat de gemeenteraadsverkiezingen, die gepland stonden voor mei 2022, voor de tweede keer in twee jaar zijn uitgesteld, wat tot een verdere politieke patstelling leidt en het disfunctioneren van de overheid verergert; dringt er bij de Libanese autoriteiten op aan om de VV/HV te vragen om enkele maanden voor de verkiezingen een verkiezingswaarnemingsmissie of een missie van verkiezingsdeskundigen te sturen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan alle technische en financiële bijstand te verstrekken die nodig is om de verkiezingen zo goed mogelijk te laten verlopen en zich ervoor in te zetten dat het hele proces op eerlijke en transparante wijze verloopt; pleit voor een internationale humanitaire taskforce onder auspiciën van de VN met als taak het ondersteunen van de humanitaire hulpverlening en het houden van toezicht op het gebruik van de financiële middelen;
 3. pleit ervoor dat de EU Libanon aanbiedt een omvattende EU-missie voor administratief advies op te zetten, om tegemoet te komen aan de dringende noodzaak om de steeds snellere instorting van het openbaar bestuur en de basisdiensten een halt toe te roepen;
 4. dringt er bij de nieuwe Libanese regering op aan om snel essentiële bestuurlijke en economische hervormingen door te voeren die zorgen voor politiek en economisch herstel, waaronder deugdelijke regelgeving voor belangrijke economische sectoren, zoals de elektriciteitssector; is ingenomen met de goedkeuring van wijzigingen van de Libanese wet op het bankgeheim, omdat dit een belangrijke stap is in de richting van het vrijmaken van internationale macrofinanciële bijstand, met name van het Internationaal Monetair Fonds; verzoekt het land om verdere hervormingen door te voeren, onder meer met betrekking tot de rechterlijke macht, om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen en om politieke inmenging en geïnstitutionaliseerde straffeloosheid in het rechtsstelsel te voorkomen;
 5. dringt er bij de Raad op aan gerichte sancties op te leggen aan alle personen die het democratisch proces en het verkiezingsproces binnen Libanese instanties schenden of die het binnenlandse onderzoek naar de explosie in de haven van Beiroet of een op te zetten internationale onderzoeksmissie belemmeren, en beslag te leggen op de tegoeden

van deze personen in de EU;

6. is van mening dat het van prioritair belang is dat er onderzoek gedaan wordt naar de explosie in de haven van Beiroet en dat dit onderzoek op transparante, onafhankelijke, neutrale en doeltreffende wijze wordt uitgevoerd; dringt er bij de Libanese autoriteiten op aan de gerechtelijke procedures en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te eerbiedigen en alle activiteiten te steunen die erop gericht zijn om naar behoren onderzoek te doen naar de personen die verantwoordelijk zijn voor de beslissingen die hebben geleid tot de explosie in de haven van Beiroet, en deze personen daarvoor ter verantwoording te roepen; pleit voor een onafhankelijke internationale onderzoeksmissie naar Libanon, om in het kader van de VN onderzoek te doen naar de explosie in Beiroet; vindt het uiterst belangrijk dat de personen die direct of indirect verantwoordelijk worden bevonden, ter verantwoording worden geroepen voor het verlies van mensenlevens en de schade die de Libanese bevolking heeft geleden;
7. wijst erop dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor een vrijwillige en waardige terugkeer van vluchtelingen naar de conflictgevoelige gebieden in Syrië; wijst op de kwetsbaarheid van de vluchtelingenbevolking in Libanon en vindt het noodzakelijk dat er passende, voorspelbare en gelaagde financiering wordt verstrekt aan actoren die werken met vluchtelingen, om ervoor te zorgen dat alle essentiële diensten aan vluchtelingengemeenschappen in het land kunnen worden verleend; verzoekt de Commissie om te werken aan verbetering van de humanitaire situatie in Syrië, om de oorzaken van de vluchtelingencrisis aan te pakken; benadrukt dat Libanon moet worden geholpen om de geleidelijke terugkeer van vluchtelingen te realiseren indien hun terugkeer als veilig kan worden beschouwd;
8. is ingenomen met de ondertekening van het akkoord inzake de afbakening van de zee grens tussen Libanon en Israël en spoort de twee landen aan om constructief te blijven samenwerken;
9. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de secretaris-generaal van de Arabische Liga, de voorzitter van de Euro-mediterrane Parlementaire Vergadering en de regering en het parlement van Libanon.